

DIENST EN WEDERDIENST

In de tijd dat ik nog geen borsthaar had, niet mocht roken of bier drinken (dus bij de nonnen op school zat), zei mijn ma alle dagen meerdere malen: “Altijd ‘n een goeden dag zeggen tegen de mensen, dan zult ge der enen terug krijgen.” Ik deed dat, stak mijn hand vooruit, maar kreeg niets. Alleen de stempel van ‘vriendelijk manneke’.

Later leerde ik op school dat een ‘goeden dag’ een knots met pinnen op was in de Middeleeuwen. Ja man, ik kreeg natuurlijk niets.

Regelmatig hoorde ik mijn pa zeggen tegen burens of familie: “ ‘k Zal wat komen helpen, bestel maar ‘n een bak Export, da werkt gemakkelijker.” De zondagvoormiddag moest hij altijd gaan helpen in café Schuttershof, hoho. Mijn ma had zeven broers waarvan er vijf in ‘den bouw’ werkten. Ze hielpen

elkaar. En het gevolg was dat ze na een paar jaren voor en na werken allen hun eigen huis hadden.

Een feest organiseren was geen probleem. “Wie komt er wat helpen”, was een overbodige vraag want vrijwilligers genoeg!

Iemand ziek? Geen probleem; burens en familie sprongen in. Ze dronken wel uw jenever leeg, maar dat was bijzaak.

Zo was het in die tijd en zal het nooit meer zijn.

Hoeveel keer heb ik dit al niet moeten schrijven?

Ligt de schuld bij ons? Ja en nee.

Maar de overheid heeft hier wel een groot aandeel in.

Iemand helpen wordt ‘zwart werk’ genoemd waaraan de grootverdieners meestal ontsnappen. De kleine man die eens zijn haag laat scheren door een kameraad loopt tegen de lamp.

Nog niet zo lang geleden was een bewoner in de straat een nieuw plankier aan het leggen voor zijn deur. Terwijl hij het aan het opvoegen was en fier zijn werk bekeek, stonden er plots twee zwaar bewapende staatsbedienden achter hem. De grootste van de twee, dus met de langste schaduw zei: “Wel, wel, wel, meneer is aan het werk zie ik, hopelijk wit, haha.”

Mijn verre buur, die het niet zo had voor mannen met revolvers en ingetrokken buiken, reageerde niet en voegde verder. De lange rammelde eens met zijn ijzerwinkel rond zijn lijf, maar geen reactie.

Deze met de korte brede schaduw zei: “Collega, ik peinze dat ‘n een Pool is. Vraag ‘n een keer ‘panzport’.”

Hij doet het, maar opnieuw zonder gehoor en wanneer hij... gaat de voordeur open en verschijnt daar een figuur die goed lijkt op ‘ma Flodder’. Op de sigaar na.

Voor één van de fl.kken kan reageren zegt zij: “ *Ewwel, laat mijnen Daniel ‘n een keer gerust nu dat hij ‘n een keer aan het werken es. Edde gulder niets anders te doen? ‘k Heb nog wa strijk stoan.*”

Ja man, twee minuten later reden ze al de straat uit op zoek naar een echte Pool. Zwartwerk is naar mijn mening nog het enige woord met ‘zwart’ in dat mag gebruikt worden.

SIOD
SOCIALE INLICHTINGEN-
EN OPSPORINGSDIENST

Er is zelfs een meldpunt waarnaar u kan bellen, allee klikken, hoho.

Onlangs belde iemand naar dat nummer. Een dame vroeg wat het vermoeden was en waar.

De beller, Jos, zei: “Madam, mijnen gebuur zit met ‘n een zwartwerker in huis, twee keer per week.” De dame vroeg wat de werkzaamheden juist waren.

Jos zei: “Werkzaamheden, werkzaamheden? Zijn huiswerk maken ja. Ik ken mijn buur al van in de jongensschool. Nooit heeft hij zelf zijn huiswerk gemaakt. En nu nog niet, zeker weten!” De dame aan de andere kant van de lijn was mee en beloofde actie te ondernemen maar vroeg ook of die zwartwerker ‘n een schonen vent was want ze had ook nog karweitjes.

Jos was niet mee, maar content dat hij zijn burgerplicht had vervuld. De huiswerkmaker kwam niet meer, maar... verder. Dus denk twee maal na als ge ergens binnen stapt, laat uw werkgerief thuis!

Al die nieuwe regelkes hebben ervoor gezorgd dat vrijwilligerswerk meer planning nodig heeft dan een huwelijk. Bij de minste mislukking of foutje wordt de brave ziel plots dader met alle gevolgen van dien.

Resultaat: weinigen nemen nog het risico. De meesten spelen op veilig en stappen verder met ooglappen en oordoppen aan voor de problemen van een ander. Maar vinkeniers doen dit niet. Want zij mogen geen oordoppen dragen!

In een dorp aan de rand van Gent waren er de jaren '60 regelmatig kleine diefstallen. Geen geld of juwelen maar brood, melk, groenten, vlees, eieren... en alles bij nacht. Nooit was er schade en toch was er bezoek geweest. De champetter had al twee boekjes vol verlagen. Maar van de dader geen spoor.

Toentertijd had ieder dorp wel zijn dorpsfiguren, maar zo een lepe, slimme was wel uitzonderlijk. De mensen begonnen in groep te klagen bij de burgemeester. Maar hij kon alleen melden dat zijn kiekens ook in aantal

verminderden. En zoals dikwijls kwam de oplossing vanuit de vinkenmaatschappij.

Want daar zat 'Berre bak' - oud bewoner van 'de Nieuwe Wandeling' in Gent wegens kleine diefstallen met inbraak. Hij stelde voor alle zelfstandigen samen te roepen en zijn voorstel kenbaar te maken.

Iedereen die van de voedselverkoop leefde, was aanwezig en luisterde. Berre stelde voor dat iedere winkelierke bij avond om de twee dagen een voedselpakketje op de vensterbank zou leggen; de bakker een brood, de beenhouwer een paar droge worsten, de melkboer een fles melk, de kruidenier... en de cafébaas een fles bier.

Wel met een briefke bij met de tekst: 'Het ene plezier is het andere waard, bewaak ons winkelke bij nacht'. En zo geschiede.

's Morgens was alles weg en nooit is er bij nacht nog iets gebeurd in het dorp. Iedereen kon rustig slapen met de ramen en deuren open.

Vele jaren later heeft men bij toeval onder een spoorwegbrug een woonplaats gevonden van een landloper. Ingenieus gebouwd en verstopt. In een doos zaten de briefkes van de winkeliers. Hij had woord gehouden. Maar wie of waar hij was, is altijd een raadsel gebleven.

Eén zaak is zeker: hij wist als geen ander wanneer een trein vertraging had.